

BEWUSTWORDINGSCAMPAGNE O-METING

Rapport voor Sanquin

Project: 24090467
Amsterdam, december 2025

© 2025. All rights reserved. Contains Ipsos I&O confidential and proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos I&O.

INTRODUCTIE

JULLIE UITDAGING

Introductie 0-meting

Inzicht in de impact van de bewustwordingscampagne op de kennis en begrip omtrent doneren tijdens het leven

Van...

Deze bewustwordingscampagne - gericht op Marokkaanse en Surinaamse Nederlanders - loopt in februari 2026 en zal gebruik maken van...

De belangrijkste doelen:

- Bewustwording over bloed- stamcel- en orgaandonatie tijdens het leven creëren
- Kennis over bloed- stamcel- en orgaandonatie vergroten onder de Marokkaanse en Surinaamse gemeenschap
- Het belang van bloed- stamcel- en orgaandonatie vergroten onder de Marokkaanse en Surinaamse gemeenschap

Met...

...Met...

Een pre-wave vóór de campagne, om de basiskennis vast te stellen

Een post-wave na de campagne, inclusief:

- Groei in kennis
- Optimalisatie voor toekomstige campagnes

Naar...

Sanquin weet wat de invloed van de campagne is geweest op het kennisniveau van Marokkaanse en Surinaamse Nederlanders over donorschap. En kan de inzichten gebruiken om de prestaties van toekomstige campagnes te optimaliseren.

Hoofdvraag om te beantwoorden

In welke mate draagt de bewustwordingscampagne bij aan het vergroten van bewustwording, kennis en begrip over donatie tijdens het leven bij Marokkaanse- en Surinaamse Nederlanders?

Wat we moeten begrijpen om dit te beantwoorden:

1.

Hoe heeft de campagne invloed op kennis over type donaties?

Hoe is de kennis over type donaties voorafgaand aan de campagne?

2.

Hoe heeft de campagne invloed op kennis over hoe donatie in zijn werk gaat?

Hoe is de kennis over hoe donatie in zijn werk gaat voorafgaand aan de campagne?

3.

Hoe heeft de campagne invloed op kennis over afkomst in combinatie met donorschap?

Hoe is de kennis over o.a. afkomst in combinatie met donorschap voorafgaand aan de campagne?

Hoe we dit onderzocht hebben 0-meting

Hoe hebben we het aangepakt

We hebben een online enquête uitgevoerd met 3 hoofdonderwerpen:

- Kennis over type donaties
- Kennis over hoe donatie in zijn werk gaat
- Kennis over afkomst en donorschap

De resultaten worden gerapporteerd op totaalniveau per doelgroep (Marokkaans en Surinaams).

Met wie we hebben gesproken

N=300 Nederlanders, 50% Marokkaans en 50% Surinaams

Het panel is representatief op leeftijd, geslacht, en regio per gemeenschap

Het veldwerk van de 0-meting is verzameld in november

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN O-METING

Conclusie

Op basis van de 0-meting kan geconcludeerd worden dat een groot deel van de Marokkaanse- en Surinaamse Nederlanders wel eens heeft gehoord over bloed-, stamcel- en orgaandonatie. Echter, er is nog veel ruimte voor verbetering van kennis en bewustwording, met name rond de procedures voor stamceldonatie en het belang van ethniciteit in donormatching. De bewustwordingscampagne dient hieraan bij te dragen door gericht in te zetten op het vergroten van begrip en kennis over deze specifieke punten.

1.

Zowel onder Marokkaanse- als Surinaamse Nederlanders heerst een hoge mate van bewustzijn over bloeddonatie en orgaandonatie tijdens het leven. Stamceldonaties zijn minder bekend, met name onder Marokkaanse Nederlanders. Televisie is het belangrijkste medium waardoor men geïnformeerd wordt over verschillende soorten donatie, met sociale media en persoonlijke contacten als secundaire bronnen. Marokkaanse Nederlanders ontvangen meer informatie over donatie via sociale media in vergelijking met Surinaamse Nederlanders.

2.

Voorafgaand aan de campagne is de kennis over donatieprocedures als volgt verdeeld onder Marokkaanse en Surinaamse Nederlanders: ze zijn het beste op de hoogte van hoe je bloeddonor kunt worden, gevolgd door inzicht in hoe je orgaandonor kunt worden. Er is echter een gebrek aan kennis over hoe stamceldonatie werkt, aangezien in beide gemeenschappen bijna 4 op de 10 respondenten slechts beperkt of helemaal niet op de hoogte is van het proces van stamceldonatie tijdens het leven.

3.

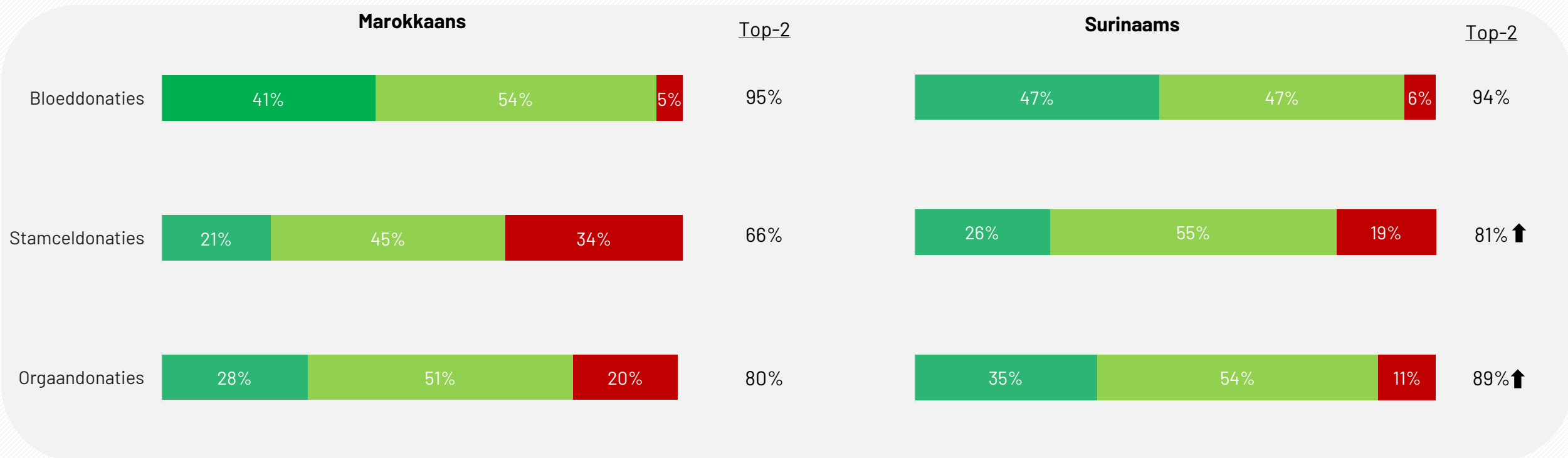
Uit de kennisvragen blijkt dat er in beide gemeenschappen nog weinig kennis is over stamceldonatie tijdens het leven. Daarnaast is er onder beide groepen een gebrek aan begrip van het belang van afkomst bij het vinden van een juiste donormatch. Ondertussen wordt het idee dat iedereen een gelijke kans heeft op een donormatch, ongeacht afkomst of persoonlijke kenmerken, als zeer belangrijk beschouwd.

KENNIS OVER TYPE DONATIES EN INFORMATIEBRONNEN

Bijna alle Marokkaanse en Surinaamse Nederlanders weten van bloeddonatie in het leven. Stamceldonaties zijn in mindere mate bekend, vooral onder Marokkaanse Nederlanders

Kennis over bloed-, stamcel- en orgaandonaties

- Ja, ik heb over deze soort donatie gehoord en weet er genoeg van
- Ja, ik heb er wel eens van gehoord maar weet er weinig van
- Nee, ik heb er nog nooit van gehoord

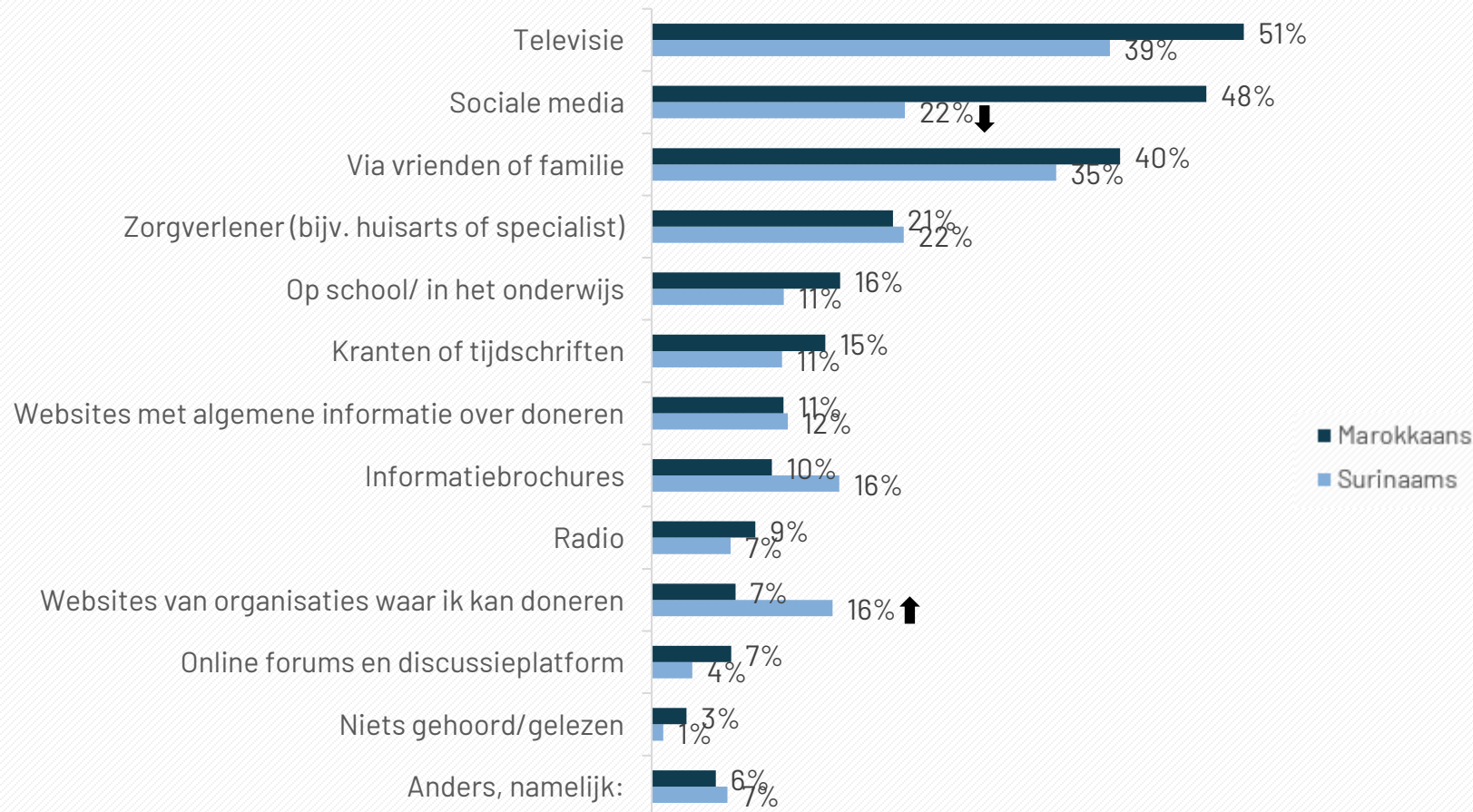
Vraag: Wist je dat de volgende vormen van donaties mogelijk zijn tijdens je leven?
Basis: Alle respondenten Marokkaans n=152, Surinaams n=155

↑ Significant hoger dan Marokkaanse Nederlanders

© 2025

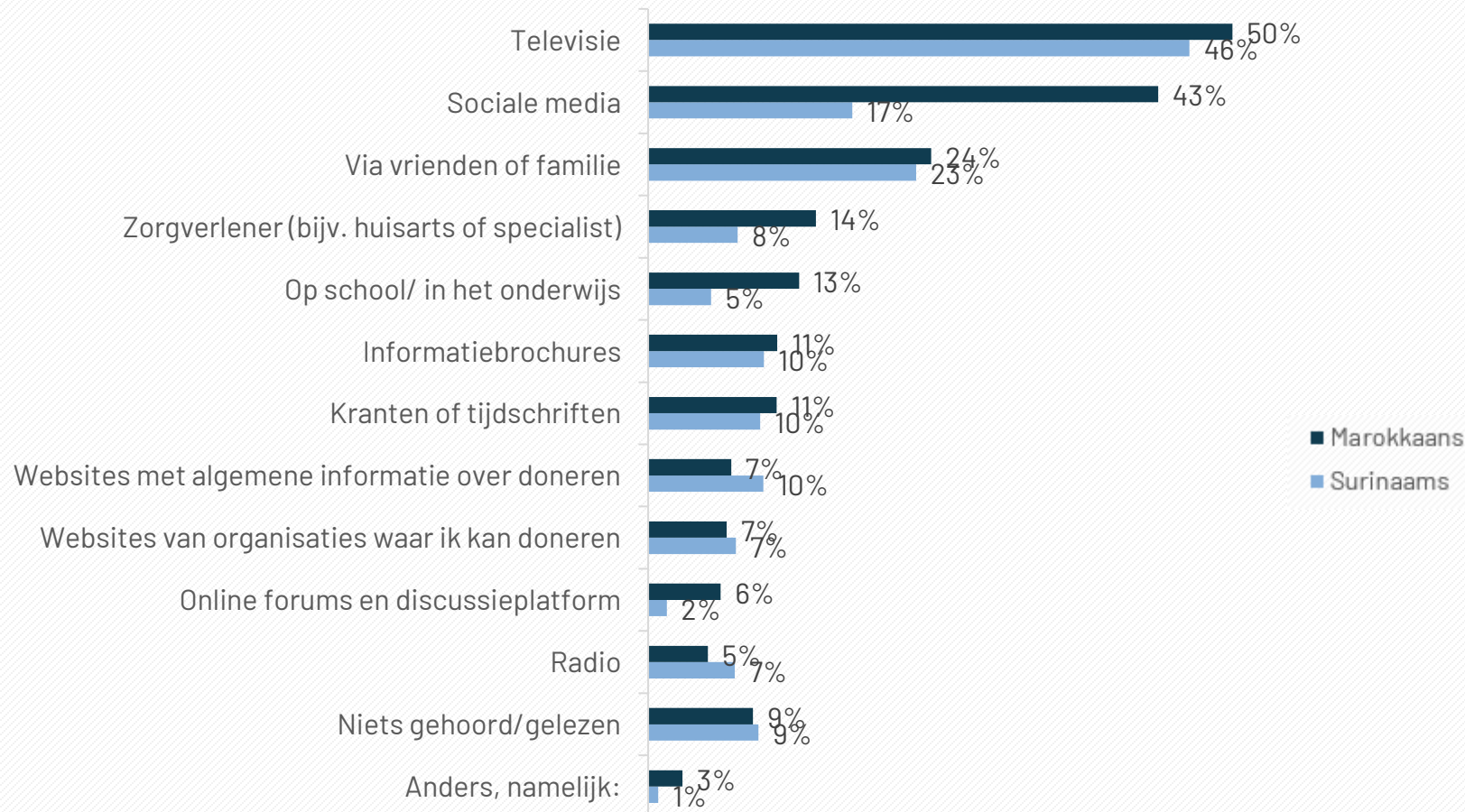
De televisie is het meest populaire medium waar men heeft gelezen/gehoord over bloeddonatie tijdens het leven, gevolgd door sociale media en via vrienden/familie

Informatiebronnen - Bloeddonaties

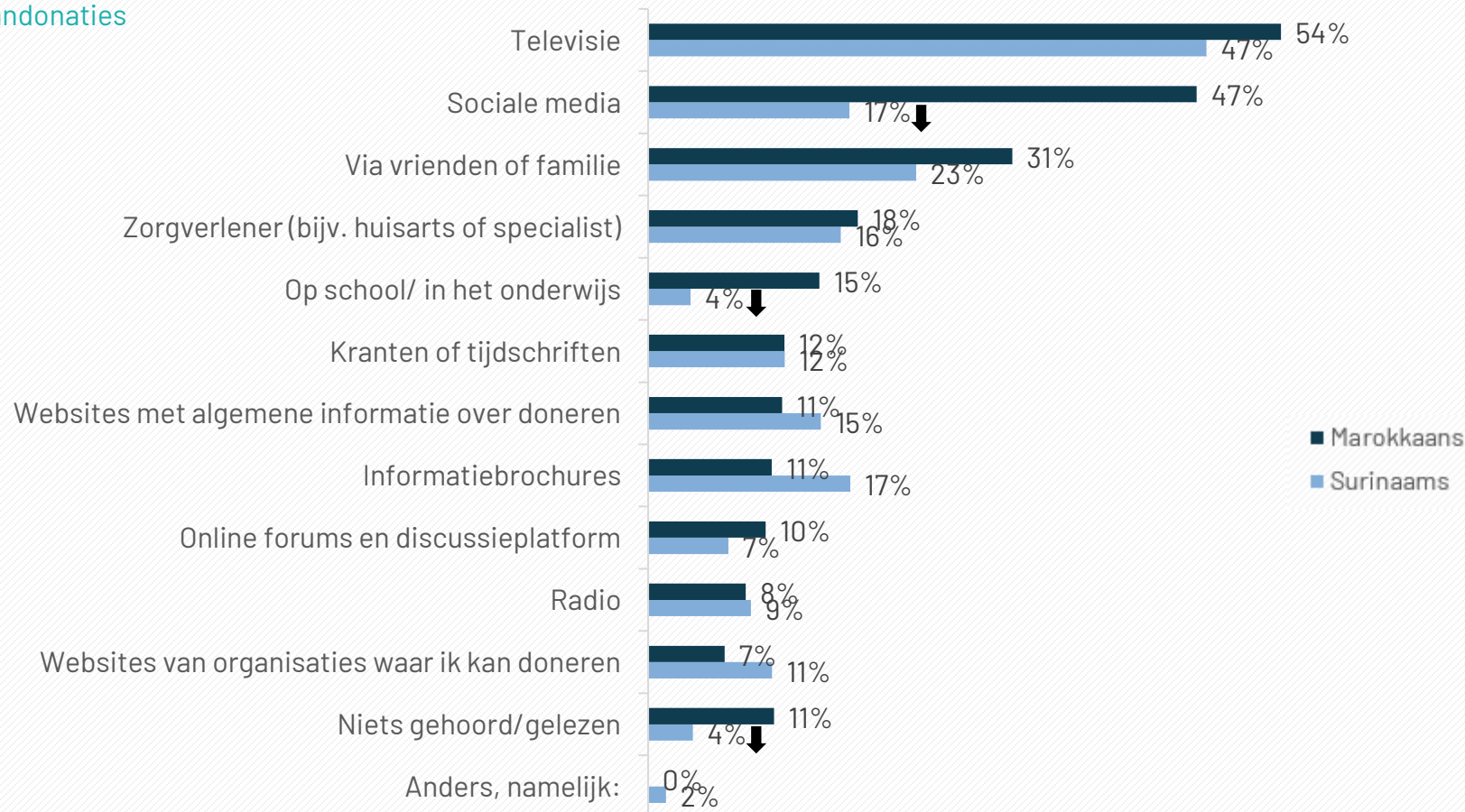
Marokkaanse Nederlanders lezen/horen meer over stamceldonatie tijdens het leven via sociale media, dan Surinaamse Nederlanders

Informatiebronnen - Stamceldonaties

Marokkaanse Nederlanders horen het vaakst via televisie en sociale media over orgaandonatie; Surinaamse Nederlanders vooral via televisie en via vrienden of familie

Informatiebronnen - Orgaandonaties

Vraag: En waar heb je eerder iets gelezen of gehoord over de verschillende soorten donaties tijdens het leven? - Orgaandonaties
Basis: Respondenten die wel eens van orgaandonaties hebben gehoord, Marokkaans n=121. Surinaams n=137

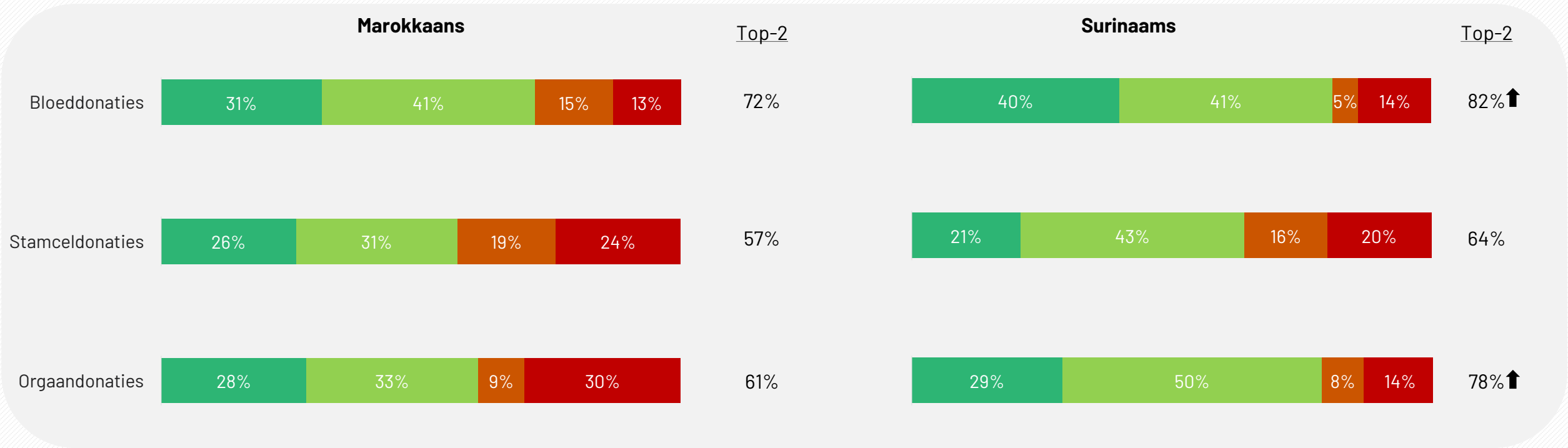
↓ Significant lager dan Marokkaanse Nederlanders

KENNIS OVER DONOR WORDEN EN HOE HET IN ZIJN WERK GAAT

Men is het beste geïnformeerd over het worden van bloeddonor tijdens het leven, gevolgd door het worden van orgaandonor, en weet het minst over het worden van stamceldonor

Kennis donor worden

■ Ja, ik weet precies hoe je donor wordt ■ Ik heb hierover gehoord, maar weet het niet precies ■ Nee, maar ik wil hier wel meer over weten ■ Nee, en ik wil er ook niet meer over weten

Vraag: Weet je hoe je tijdens het leven donor kunt worden van ...?

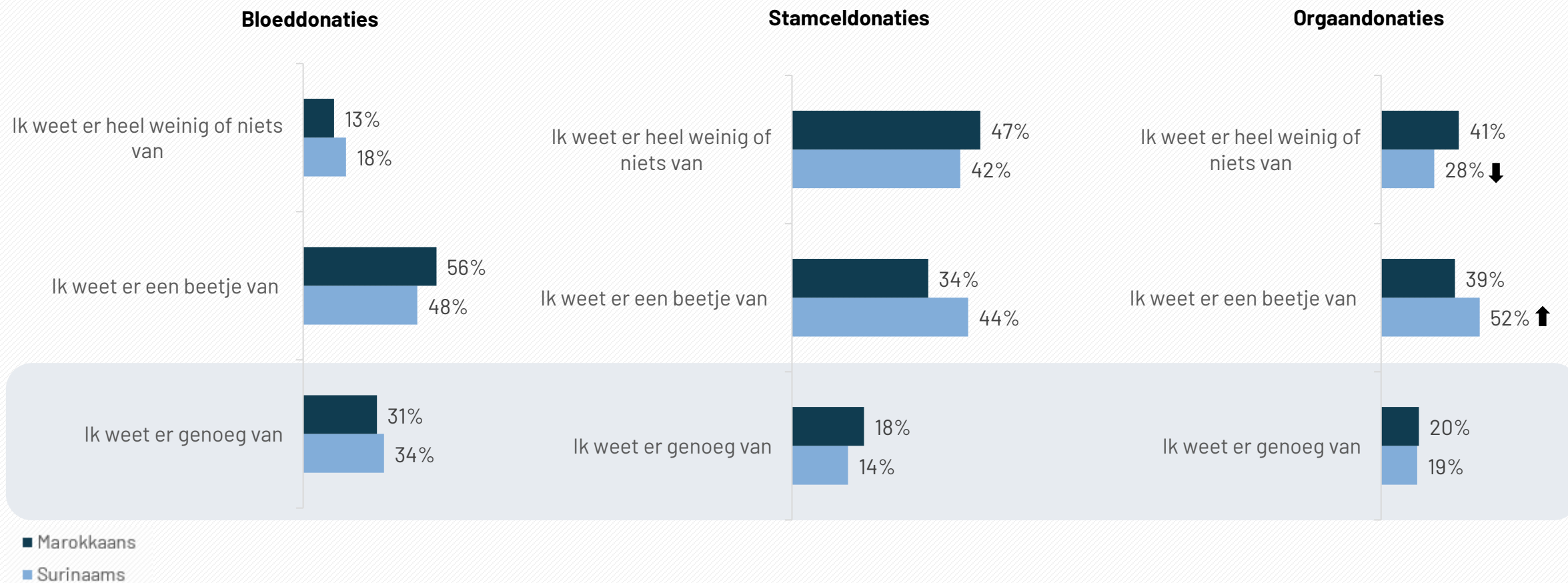
Basis: Alle respondenten die bekend zijn met desbetreffende donatie

bloed: Marrokaans n=144, Surinaams n=146, stamcel: Marrokaans n=100, Surinaams n=125, orgaan: Marrokaans n=121, Surinaams n=137

↑ Significant hoger dan Marokkaanse Nederlanders

Bijna de helft van de Marokkaanse en Surinaamse Nederlanders weet weinig tot niets over hoe stamceldonatie tijdens het leven werkt

Kennis hoe donatie in zijn werk gaat

Vraag: Weet je hoe de volgende soorten donaties tijdens het leven in zijn werk gaan?

Basis: Alle respondenten die bekend zijn met desbetreffende donatie

bloed: Marrokaans n=144, Surinaams n=146, stamcel: Marrokaans n=100, Surinaams n=125, orgaan: Marrokaans n=121, Surinaams n=137

↑↓ Significant hoger/lager dan Marokkaanse Nederlanders

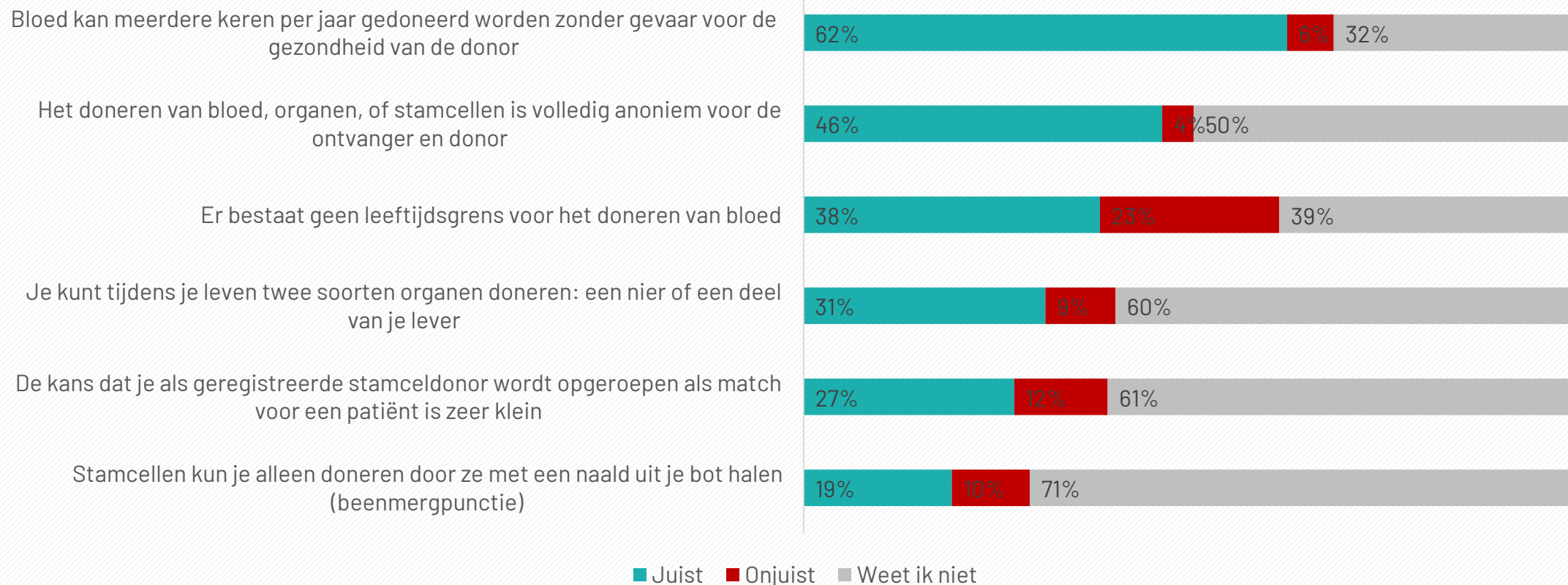
KENNIS DONATIES

Belangrijkste inzichten: 0-meting

Onder Marokkaanse Nederlanders is er weinig kennis over stamceldonatie tijdens het leven

Kennis donaties – uitspraken – onder Marokkaanse Nederlanders

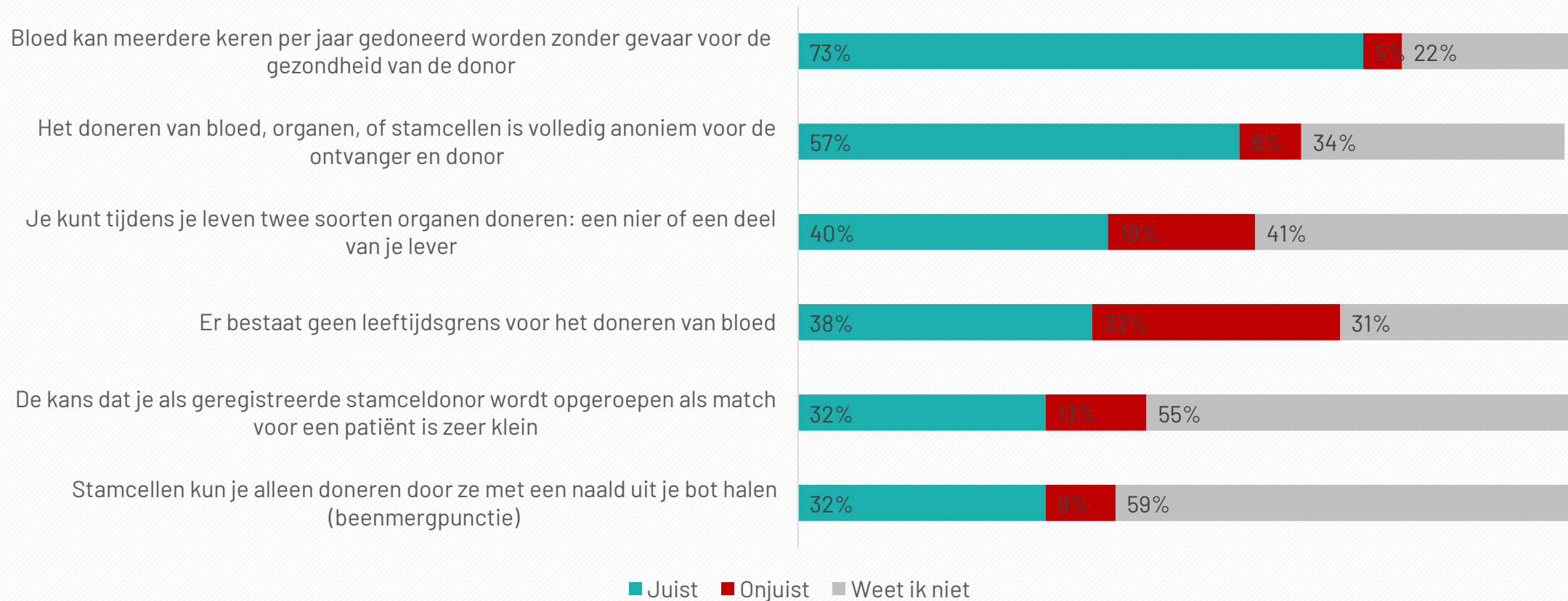

Zijn de volgende uitspraken over bloed-, stamcel- en orgaandonatie - tijdens het leven - volgens jou juist of onjuist?

Basis: Alle respondenten Marokkaans n=152

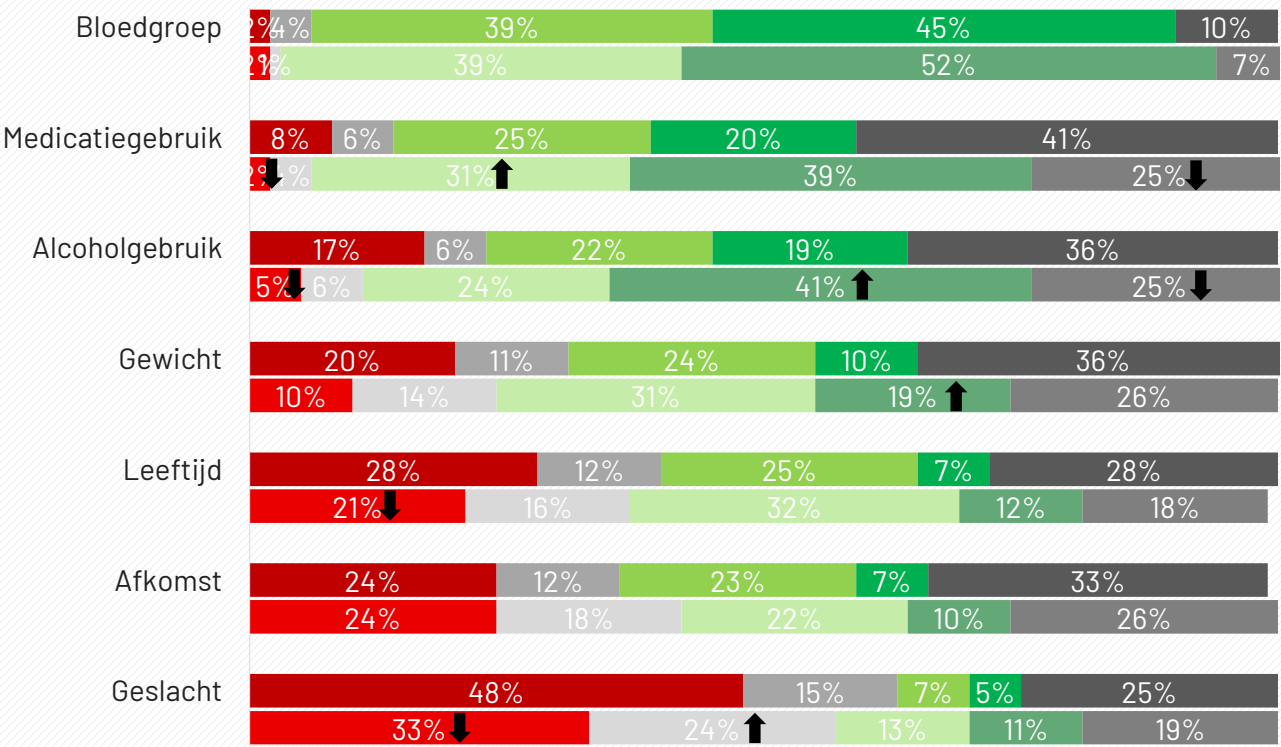
Ook onder Surinaamse Nederlanders is de kennis het laagst over stamceldonatie. Wel gelooft bijna drie kwart dat je veilig meerdere keren per jaar bloed kunt doneren

Kennis donaties – uitspraken – onder Surinaamse Nederlanders

Afkomst is heel belangrijk voor het vinden van een juiste donormatch, dat weten nog te weinig Marokkaanse en Surinaamse Nederlanders

Kennis Afkomst & Donorschap

Top-2
84%
91%
45 %
70%
41 %
65%
34%
50%
32%
44%
30%
32%
12%
24%

Marokkaans

■ (Zeër) onbelangrijk

■ Niet belangrijk, niet onbelangrijk ■ Belangrijk

■ Zeer belangrijk

■ Weet niet

Surinaams

■ (Zeër) onbelangrijk

■ Niet belangrijk, niet onbelangrijk ■ Belangrijk

■ Zeer belangrijk

■ Weet niet

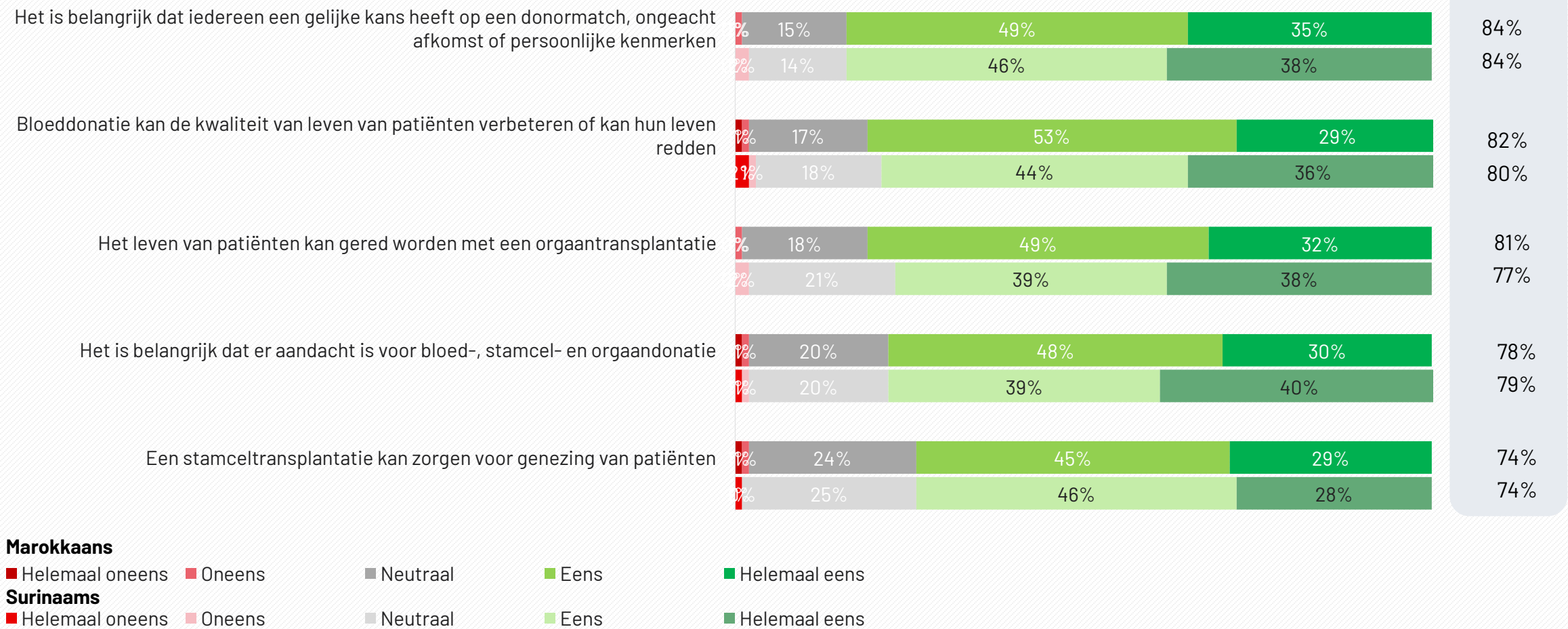
Vraag: Hoe belangrijk zijn de volgende zaken volgens jou bij het vinden van een goede donormatch voor een bloed-, stamcel- of orgaandonatie tijdens het leven?

Basis: Alle respondenten Marokkaans n=152, Surinaams n=155

↑↓ Significant hoger/lager dan Marokkaanse Nederlanders

Dat iedereen een gelijke kans heeft op een donormatch, ongeacht afkomst of persoonlijke kenmerken wordt als meest belangrijk gezien

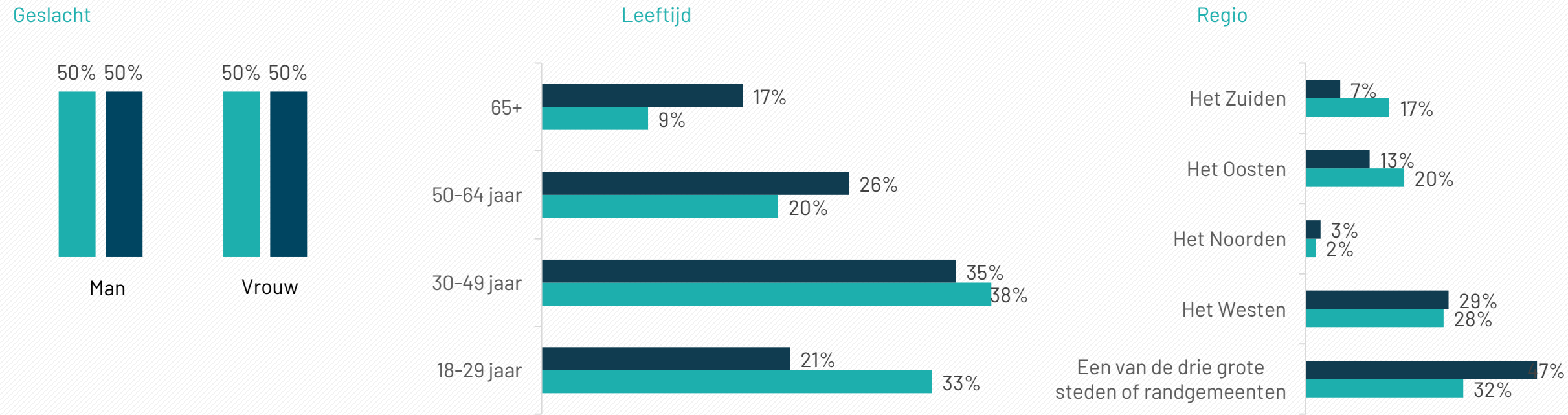
Belang van donorschap

Vraag: In hoeverre ben je het eens met de volgende stellingen over bloed-, stamcel- en orgaandonatie tijdens het leven?
Basis: Alle respondenten Marokkaans n=152, Surinaams n=155

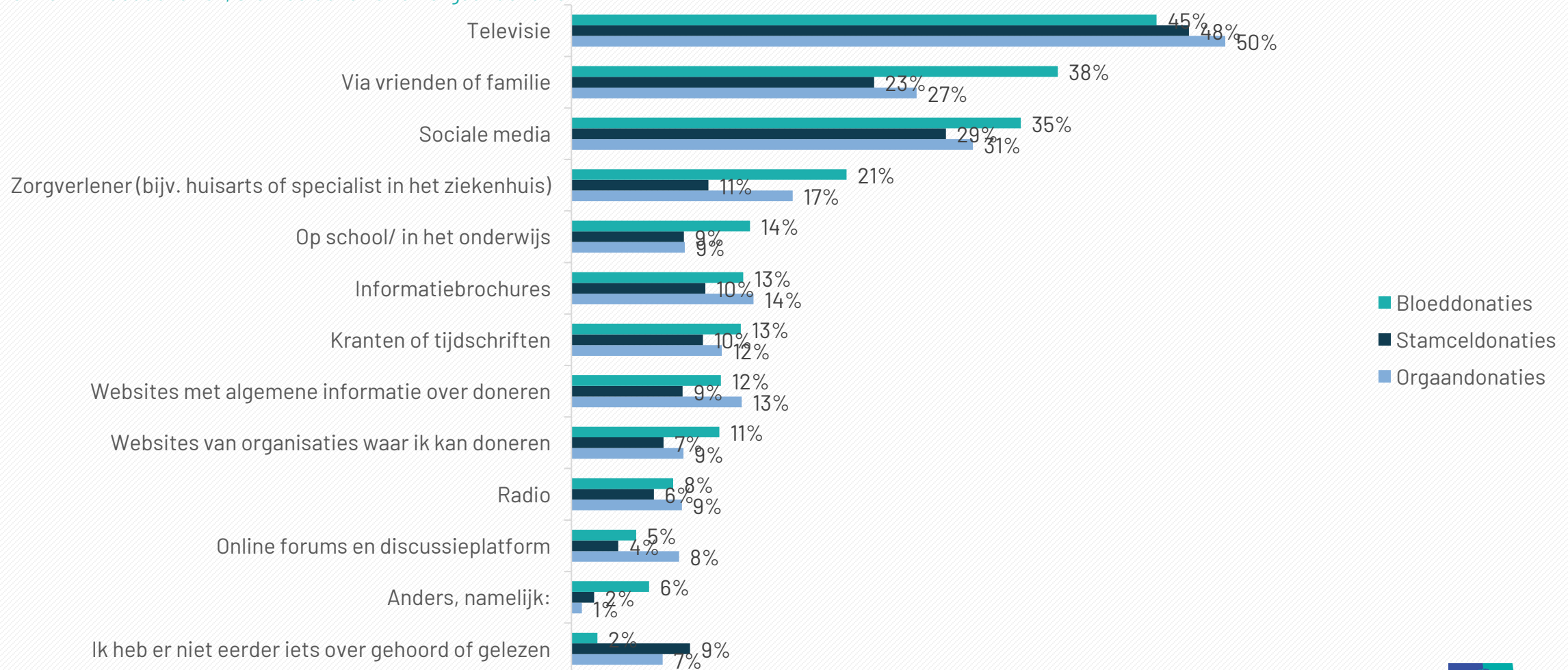
BIJLAGE

Demografische gegevens Marokkaanse (■) en Surinaamse (■) Nederlanders

Televisie is de belangrijkste informatiebron als het gaat om donaties in het leven zijn. Men hoort ook veel via vrienden of familie

Informatiebronnen – Bloeddonaties, Stamceldonaties en Orgaandonaties

Q2-1) En waar heb je eerder iets gelezen of gehoord over de verschillende soorten donaties tijdens het leven?
Basis: Respondenten die wel eens van desbetreffende donatie hebben gehoord

BEDANKT